

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/288
KARAR NO : 2021/365
KARAR TR : 07/06/2021

ÖZET: Karayolunda meydana gelen trafik kazasında u ranılan zararın tazmini istemiyle açılan davanın, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi kapsamında ADL YARGI YER NDE görülmesi gerekti i hk.

K A R A R

Davacı : K.M.
Vekili : Av. Y.Ö.
Davalı : Adana Büyük ehir Belediye Ba kanlı 1
Vekili : Av. P.H.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, 05/07/2017 tarihinde 01 plakalı araç sürücüsünün A. Türke Bulvarı, T.Özal yönü istikametinde seyir halinde iken, orta refüjdeki sulama fiskiyesinin yolu ıslatması nedeniyle aracın kayarak müvekkilinin park halindeki 01 plakalı aracına çarpması nedeniyle yaralamalı ve maddi hasarlı trafik kazası meydana geldi ini, müvekkilinin kaza sonrası aracını servise verdi ini ve aracında 7.242,44 TL maddi hasar olu tu unu, bu bedelin müvekkili tarafından Orjinal Kaporta Atölyesine ödendi ini, müvekkilinin aracının tamir için kaporta atölyesinde 25 gün kaldı mı, bu nedenlerle fazlaya ili kin hakları saklı kalmak kaydı ile meydana gelen zarar nedeni ile 1.900,00 TL aracın 25 gün tamirde kalması nedeniyle ikame araç bedeli olarak 100,00 TL olmak üzere 2.000,00 TL'nin kaza tarihi olan 05/07/2017 tarihinden itibaren i leyecek yasal faizi ile birlikte davalı idareden tahsili istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tır.

II. UYU MAZLI A L K NBA VURU SÜREC

A. Adli Yargıda

2. **Adana 2. Asliye Hukuk Mahkemesinin 06/11/2018 tarihli ve E.2017/1248, K.2018/1148 sayılı kararı ile;** davada davalının hizmet kusuruna dayanılmı olup, kamu hizmeti görmekle yükümlü olan idarelerin, kamu hizmeti sırasında verdikleri zararlardan dolayı hizmet kusuru nedeniyle sorumlu oldukları, hizmet kusuruna dayalı olarak açılan davaların ise YUK 2. maddesi gere i idari yargı yerlerinde görülmesi gerekti i gerekçesiyle, açılan davanın yargı yolu nedeniyle reddine karar verilmi , bu karara kar ı davacı vekili istinaf isteminde bulunmu tur.

3. Adana Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesinin 10/12/2019 tarihli ve E.2019/883, K.2019/1833 sayılı kararı ile, ilk derece mahkemesi kararı usul ve yasaya uygun oldu undan, davacı vekilinin istinaf ba vurusunun HMK'nın 353/1-b.l. maddesi gere ince esastan reddine karar verilmi , bu karar kesinle mi tir.

4. Davacı vekili bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. dari Yargıda

5. **Adana 2. dare Mahkemesinin 08/04/2021 tarihli ve E.2020/268 sayılı kararı ile**, dava konusu uyu mazlı ın 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun uygulanmasına ili kin bir tazminat davası oldu u, anılan Kanun'un 110. maddesi uyarınca davanın görüm ve çözümünde adli yargı mercilerinin görevli oldu u gerekçesiyle, 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve leyi i Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için dosyanın Uyu mazlık Mahkemesine gönderilmesine ve dosya incelemesinin bu konuda Uyu mazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar verilmi tir.

III. LG L HUKUK

A. Mevzuat

6. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. maddesinde, Kanun'un amacının karayollarında can ve mal güvenli i yönünden trafik düzenini sa layacak ve trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri belirlemek oldu u; "*Kapsam*" ba lıklı 2. maddesinde, bu Kanun'un trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri bunların uygulamasını ve denetlenmesini ilgili kurulu ları ve bunların görev, yetki ve sorumluluk, çalı ma usulleri ile di er hükümleri kapsadı ı ve bu Kanun'un karayollarında uygulanaca ı belirtilmi tir.

7. 2918 sayılı Kanun'un, "*Belediye trafik birimleri, görev ve yetkileri*" ba lıklı 10. maddesi öyledir:

"(De i ik: 18/1/1985 - KHK 245/3 md.; Aynen kabul: 28/3/1985 - 3176/3 md.)

Bu Kanunla belediyelere verilen görevler il ve ilçe trafik komisyonları ve mahalli trafik birimleri ile i birli i yapılarak yürütülür.

a) Kurulu

Her belediye ba kanlı ı bünyesinde, hizmet kapasitesi gözönünde tutularak ç i leri Bakanlı nca tespit edilecek ölçülere ve genel hükümlere göre, belediye trafik ube müdürlü ü, efli i veya memurlu u kurulur.

b) Görev ve yetkiler

1. Yapım ve bakımından sorumlu oldu u yolları trafik düzeni ve güvenli ini sa layacak durumda bulundurmak,

2. Gerekli görülen kav aklara ve yerlere trafik ıklı i aretleri, i aret levhaları koymak ve yer i aretlemeleri yapmak,

3. Karayolu yapısında ve üzerinde yapılacak çalı malarda gerekli tedbirleri almak, ald ırmak ve denetlemek,

4. Karayolunda trafik için tehlike te kil eden engelleri gece veya gündüze göre kolayca görülebilecek ekilde i aretlemek veya ortadan kald ırmak,

5. Yol yapısı veya i aretleme yetersizli i yüzünden trafik kazalarının vukubuldu u yerlerde, yetkililerce teklif edilen tedbirleri almak,

6. Çocuklar için trafik e itim tesisleri yapmak veya yapılmasını sa lamak,
7. Bu Kanun ve bu Kanuna göre çıkarılan yönetmeliklerle verilen di er görevleri yapmak.
(Ek fıkra: 25/6/1988 - KHK 330/2 md.)"

8. 2918 sayılı Kanun'un, 19/01/2011 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlü e giren 6099 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle de i ik 110. maddesi öyledir:

" leteni veya sahibi Devlet ve di er kamu kurulu ları olan araçların sebebiyet verdi i zararlara ili kin olanları dâhil, bu Kanundan do an sorumluluk davaları, adli yargıda görülür. Zarar görenin kamu görevlisi olması, bu fıkra hükmünün uygulanmasını önlemez. Hemzemin geçitte meydana gelen tren-trafik kazalarında da bu Kanun hükümleri uygulanır.

Motorlu araç kazalarından dolayı hukuki sorumlulu a ili kin davalar, sigortacının merkez veya ubesinin veya sigorta sözleşme mesini yapan acentenin bulunduğu yer mahkemelerinden birinde açılabilere i gibi kazanın vuku buldu u yer mahkemesinde de açılabilir."

9. Aynı Kanun'un Geçici 21. maddesi öyledir:

"Bu Kanununun 110 uncu maddesinin birinci fıkrasının göreve ili kin hükmü, yürürlü e girdi i tarihten önce idari yargıda ve Askeri Yüksek dare Mahkemesinde açılmı bulunan davalara uygulanmaz."

B. Yargı Kararları

10. 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrasının iptali istemiyle Bursa 3. Asliye Hukuk Mahkemesi ve Batman 2. Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz ba vuruları üzerine konuyu inceleyen Anayasa Mahkemesi, u gerekçesi ile anılan kuralı Anayasa'ya aykırı görmemi ve iptal istemini oy birli iyle reddetmi tir:

"... Anayasa Mahkemesi'nin daha önceki kimi kararlarında da belirtildi i üzere, tarihsel geli ime paralel olarak Anayasa'da adli ve idari yargı ayırımına gidilmemi ve idari uyu mazlıkların çözümünde idare ve vergi mahkemeleriyle Danı tay yetkili kılınmı tir. Bu nedenle, genel olarak idare hukuku alanına giren konularda idari yargı, özel hukuk alanına giren konularda adli yargı görevli olacaktır. Bu durumda, idari yargının görev alanına giren bir uyu mazlı in çözümünde adli yargının görevlendirilmesi konusunda kanun koyucunun mutlak bir takdir yetkisinin bulundu unu söylemek olanaklı de ildir. Ancak, idari yargının denetimine ba lı olması gereken idari bir uyu mazlı in çözümü, haklı neden ve kamu yararının bulunması halinde kanun koyucu tarafından adli yargıya bırakılabilir. tiraz konusu kural, trafik kazasında zarar görenin asker ki i ya da memur olmasına, aracın askeri hizmete ili kin olmasına veya olayın hemzemin geçitte meydana gelmesi durumlarına göre farklı yargı kollarında görülmekte olan 2918 sayılı Kanun'dan kaynaklanan tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülece ini öngörmektedir. tiraz konusu düzenlemenin gerekçesinde de ifade edildi i gibi, askeri idari yargı, idari yargı veya adli yargı kolları arasında uygulamada var olan yargı yolu belirsizli i giderilerek söz konusu davalarla ilgili olarak yeknesak bir usul belirlenmektedir. Aynı tür davaların aynı yargı yolunda çözümlenmesi sa lanarak davaların görülmesi ve çözümlenmesinin hızlandırıldı ı, bu suretle kısa sürede sonuç alınmasının olanaklı kılındı ı ve bunun söz konusu davaların adli yargıda görülece i yolunda getirilen düzenlemenin kamu yararına yönelik oldu u anla ılmaktadır. Öte yandan, 2918 sayılı Kanun'da tanımlanan Karayolu eridi üzerindeki araç trafi inden kaynaklanan sorumlulukların, özel hukuk alanına girdi i konusunda bir tartı ma bulunmamaktadır. dare tarafından kamu gücünden kaynaklanan bir yetkinin

kullanılması söz konusu olmadı ı gibi, aynı karayolu üzerinde aynı seyir çizgisinde hareket eden, bu nedenle aynı tür risk üreten araçlar arasında özel-kamu ayırımı yapılmasını gerektiren bir neden de yoktur. Açıklanan nedenlerle, itiraz konusu kural Anayasa'nın 2.,125. ve 155. maddelerine aykırı de ildir. tirazın reddi gerekir..." (Any. Mah.'nin 26.12.2013 tarih ve E.2013/68, K.2013/165 sayılı kararı; R.G. 27.3.2014, Sayı: 28954, s.136-147.)

IV. NCELEME VE GEREKÇE

A. İlk nceleme

11. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 07/06/2021 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, dare Mahkemesince, anılan Kanun'un 19. maddesine göre ba vuruda bulunulmu oldu u, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyu mazlık Mahkemesine gönderildi i ve usule ili kin herhangi bir noksanlık bulunmadı ı anla ıldı ından görev uyu mazlı ının esasının incelenmesine oy birli i ile karar verildi.

B. Esasın ncelenmesi

12. Raportör-Hakim Gülen AKAR PEHL VAN'ın, davanın çözümünde adli yargının görevli oldu u yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ 'nin davada adli yargının, Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli oldu u yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görü ülüp dü ünüldü:

13. Dava; meydana gelen trafik kazası neticesindeki zararın, davalının kusuru nedeniyle olu tu undan bahisle, tazmini istemiyle açılmış tır.

14. Anayasa Mahkemesinin yukarıda gerekçesine yer verilen kararı, kanun koyucunun idari yargının görevine giren bir konuyu adli yargının görevine verebilece ine, dolayısıyla 2918 sayılı Kanun'un 110. maddesinin birinci fıkrası ile öngörülen, bu Kanun'dan do an tüm sorumluluk davalarının adli yargıda görülmesi düzenlemesinin Anayasa'ya aykırı bulunmadı ma dair olup, esas itibariyle görev konusunda verilmi bir karardır ve Anayasa'nın 158. maddesi uyarınca, ba ta Uyu mazlık Mahkemesi olmak üzere di er yargı organları bakımından da uyulması zorunlu bir karar mesabesinde dir.

15. Bu durumda, 2918 sayılı Kanun'un 19/01/2011 tarihinde yürürlü e giren 110. maddesi ile Anayasa Mahkemesinin i aret edilen kararı gözetildi inde, bahsi geçen Kanun maddesinin karayollarında, can ve mal güvenli i yönünden trafik düzeninin sa lanarak trafik güvenli ini ilgilendiren tüm konularda alınacak önlemleri kapsadı ı ve Kanun'un, trafikle ilgili kuralları, artları, hak ve yükümlülükleri, bunların uygulanmasını ve denetlenmesini, ilgili kurulu ları ve bunların görev yetki ve sorumlulukları ile, çalı ma usullerini kapsadı ı, dolayısıyla olu an trafik kazası nedeniyle açılacak sorumluluk davalarının görüm ve çözümünde adli yargının görevli oldu u; meydana gelen zararın tazmini istemiyle açılan bu davanın da adli yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i sonucuna varılmış tır.

16. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; Adana 2. dare Mahkemesinin ba vurusunun kabulü ile, Adana 2. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 06/11/2018 tarihli ve E.2017/1248, K.2018/1148 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmi tir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADL YARGININ GÖREVL OLDU UNA,

B. Adana 2. dare Mahkemesinin BA VURUSUNUN KABULÜ ile, Adana 2. Asliye Hukuk Mahkemesince verilen 06/11/2018 tarihli ve E.2017/1248, K.2018/1148 sayılı GÖREVS ZL K KARARININ KALDIRILMASINA,

07/06/2021 tarihinde, Üye Ahmet ARSLAN'ın KAR I OYU ve OY ÇOKLU U LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN

KAR IOY

darenin kendi kurulu Kanunu'nda belirlenen ve 2918 sayılı Kanun'da tekrarlanan görevlerinden, yani; yol yapım, bakım, i letme, trafik güvenli ini sa lama ekinde yürütülen kamu hizmetlerinden kaynaklanan hukuki sorumlulu unun idare hukuku ilke ve kurallarına göre belirlenmesi; uyu mazlı ın, özel hukuktaki araç i letenin hukuki sorumlulu undan de il, davalı idare tarafından görevlerinin tam ve eksiksiz yerine getirilmedi i, dolayısıyla yürütülen hizmetlerin kusurlu i letildi i, meydana gelen zararda hizmet kusuru bulundu u iddiasından kaynaklanması kar ısında uyu mazlı ın çözümünün idari yargının görevinde bulundu u sonucuna ula ıldı ından, uyu mazlı ın çözümünde adli yargıyı görevli kabul eden ço unlu un kararına katılmıyorum.

Üye
Ahmet ARSLAN